

[REDACTED]

NY 66369-07/2021

Alkotmánybíróság
Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa

Érkezett: 2021 ÁPR 21.

Új példány: 1 db
KATONAI TANÁCSA
Melléklet: 2 db

Kezelőiroda:
3
Budapest

2021-02-03

Nyt. szám: 41-106-55/2017

Mell. lapszáma:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt Gilicze Eszter volt ellenfolyamatban lévő bűnügyben [REDACTED]

[REDACTED] elítéltek, mint érintett személyek vonatkozásában, dr. Ludmán Zsolt ügyvéd, mint nevezett terhelték védője az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján

alkotmányjogi panaszt

terjeszték elő a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 41.Kb.55/2017/225. sz. és a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.66/2019/70. sz. ítéleteivel szemben.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.66/2019/70. sz. jogerős ítéletének rendelkező része 2020. december 9. napján, indoklással ellátott kiadmánya 2020. december 16-án került a védő, úgy is mint kézbesítési megbízott részére elektronikusan megküldésre. Így az alkotmányjogi panasz benyújtására törvényes határidőben kerül sor.

Kérem, a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a megjelölt ítéletek alkotmányellenességét, és a bírói döntéseket az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Indokolás:

1.

Az indítvány jogalapja

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának indoka, hogy álláspontunk szerint az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok az ítéleti tényállás megállapítás során, a lefolytatott bizonyítási eljárásban megsértették a tisztességes eljárásra vonatkozó szabályokat, sérült a fegyverek egyenlőségének elve, továbbá a bíróságok az indokolt bírósági döntéshez való jog megsértésével hozták meg határozataikat valamint anyagi jogszabálysértést követtek el. Mindezen körülmények megalapozzák, hogy az ügy érdemében hozott döntés elítelt védenceim Alaptörvényben biztosított jogait sértette (Abtv. 27. § (1) bekezdés a./ pont).

A jogerős ítélettel szemben rendes jogorvoslatnak már nincs helye. Így az Abtv. 27. § (1) bekezdés b./ pontja alapján törvényes határidőn belül alkotmányjogi panaszt nyújtunk be.

Az alapul fekvő büntetőeljárásban a kérelemben megnevezett védenceim büntetőjogi felelősségét a tisztességes eljárásra vonatkozó, a későbbiekben részletezett szabályok megsértésével állapították meg, és ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, így a személyes érintettség megállapítható.

II.

Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez.

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt büncselekmény.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szereplő rendelkezést az Alkotmánybíróság több döntésében értelmezte, ennek keretében figyelembe vette az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyvei) 6. cikkében szereplő tisztességes eljárás fogalmát is.

Az Alkotmánybíróság már egyik korai döntésében kimondta, hogy az „alkotmányos büntetőjog alapintézményei legtöbb esetben fogalmilag sem relativizálhatók, s nem képzelhető el velük szemben mérlegelhető más alkotmányos jog vagy feladat. A büntetőjogi garanciák ugyanis már egy mérlegelés eredményét tartalmazzák, azt, hogy a bűnüldözés sikertelenségének kockázatát az állam viseli. [Vö. 9/1992. (I. 30.) AB határozat.] Ezért az ártatlanság védelmét már nem lehet más alkotmányos jog miatt korlátozni, de fogalmilag sem lehetséges nem teljesen érvényesíteni.” (11/1992. (III.5.) AB határozat).

A későbbiekben a „fair eljárás” lényegét a 6/1998. (III.11.) AB határozat akként fejtette ki „a tisztességes eljárás olyan minőség, melyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet megítélni. Csupán egyes részletek hiánya, vagy az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan, igazságtalan, vagy nem tisztességes.

Az eljárás tisztességes minősége nem szabályok, elvek formális és egymástól elszigetelt alkalmazásán múlik, ugyanis valamennyi részletszabály formális betartása ellenére azok nem eredményezik automatikusan a tisztességes eljárást (Sulyok Tamás: A védelemhez való jog összehasonlító vizsgálata in Badó Attila (szerk.) A bírói függetlenség, tisztességes eljárás és a politika (Budapest: Gondolat Kiadó 2011.).

1.

„Fegyverek egyenlősége”

A tisztességes eljárásnak az egyezmény- és alkotmányszövegekben nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a "fegyverek egyenlősége", amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson."

Az EJE 6. cikkében garantált védekezési jog gyakorlati érvényesülése szempontjából a leglényegesebb a bíróság előtt folytatott kontradiktórius eljárás, melynek lényegét éppen az képezi, hogy a védelmi jogok kiteljesedjenek. Ennek előfeltétele a fegyverek egyenlőségének principiuma, amely szerint „a vád nem kaphat többletjogosítványokat, hatalmi helyzetével nem élhet vissza az állami büntetőhatalom gépezetével szemben álló, az alaki védelem garanciái ellenére is, nyilvánvalóan kiszolgáltatott helyzetben lévő terhelttel szemben” (Békés Ádám: A tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése a strasbourggi bíróság esetjoga alapján Állam- és Jogtudomány LVIII. évfolyam 2017. 4. szám).

2.

Indokolási kötelezettség

Az Alkotmánybíróság a 7/2013 (III.1.) sz. határozatában kimondta, hogy a tisztességes eljárás követelményrendszere elismeri az indokolt bírói döntéshez való jogot is. Az indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bírósági döntés szabadságának abszolút korlátját jelenti, azt, hogy a döntés indokairól az eljárási törvénynek megfelelően szükséges a bíróságnak számot adnia. A tisztességes eljárás követelményéből fakadó elvárás, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényeges részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal vizsgálja és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) több döntésben megerősítette, hogy az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. Az EJEB szerint a bírói döntésekkel szemben elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes döntéshozatalnak, másfelől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírósági döntések tekintélyét (Taxquet Belgium elleni ügye 926/05).

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően a 7/2013. (III.1.) AB határozatban vetette össze a korábbi Alkotmány és az Alaptörvény érintett rendelkezéseinek tartalmát. Megállapította, hogy a korábbi határozatokban szereplő érvek és megállapítások továbbiakban is alkalmazhatóak, így az Alkotmánybíróság a jövőre nézve is irányadónak tekintette a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi Alkotmánybírósági gyakorlatot.

Így a 7/2013. (III.1.) AB határozat kifejezetten az Alaptörvény 24. Cikk (2) bekezdés d./ pontján és az Abtv. 27.§.-án alapuló hatáskörében eljárva is megerősítette a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát és megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó – az Alkotmánybíróság által korábbi gyakorlatával kimunkált – alkotmányos követelmények az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthetők.

III.

Tényállás megállapítása, belső és külső kamerafelvételek felhasználása

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 41.Kb.55/2017/225. sz. 2019. július 9. napján hozott ítéletében

- Kosztyu Lajos volt r. tzs. IX. r. vádlottat 9. rb. üzletszerűen – ebből 2 esetben bünszövetségben, 2 esetben bünszövetségben társtettesként – elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt 3 év és 8 hónapi börtönbüntetésre, 4 év közügyektől eltiltásra, 380 napi tétel, egy napi tétel összege 1.000,- Ft pénzbüntetésre, 31.100,- Ft vagyonekobzásra,

- Ésik Attila volt c. r. ítorm. XI. r. vádlottat 11. rb. üzletszerűen – ebből 1 esetben előnyért hivatali kötelesség megszegésével, 1 esetben bünszövetségben – elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt 3 év és 8 hónapi börtönbüntetésre, 4 év közügyektől eltiltásra, 380 napi tétel, egy napi tétel összege 1.000,- Ft pénzbüntetésre, 388.750,- Ft vagyonekobzásra ítélte.

Az ítéletet a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa – egy, az Ésik Attila XI. r. vádlottal szemben fennállt lakhelyelhagyási tilalomra vonatkozó módosítás mellett – helyben hagyta.

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban a vádhatóság által előterjesztett bizonyításának gerincét a terheltek szolgálati helyén az útlevélkezelő fülkékben (belső felvételek kép és hangrögzítéssel), valamint a határátkelőhelynek a járművek áthaladását biztosító sávjain készült felvételek (külső kamerafelvételek képrögzítéssel) jelentették.

A vádirat egyes vádpontoknál konkrétan megállapítható ténymegállapításokat nem tesz. „a kialakult szokásokra” hivatkozva alapoz meg tényállításokat, arra, hogy milyen kötelességszegéshez milyen összeget lehet társítani. A jogerős ítéleti tényállás az esetek többségénél pontos összeget ugyan nem állapít meg, azonban rendszeresen tesz olyan megállapítást, hogy az adott vádlott ismeretlen összegű készpénzt fogadott el, illetve hogy pénznek megfelelő tárgyat fogad el.

Ennek az ítéleti tényállításnak az értelmezése nem tekinthető egyértelműnek és teljesen világosnak. Nem vonja senki kétségbe, hogy a határra érkező ukrán állampolgárok rendszeresen adtak pénzt az útlevélkezelőknek, azonban ez nem alapozhatja meg azt az ítéleti bizonyosságot, hogy minden egyes alkalommal, amikor az érintett vádlott az ilyen vagy olyan mozdulatot tett akkor valóban pénz elvételére és annak elrejtésére került sor. Ezeknek a mozdulatoknak számos, más egyéb oka is lehetett.

Álláspontunk szerint ez az ítéleti ténymegállapítás ugyanúgy megalapozatlan vélelem, csak most már szűkebb körben, mint amit a vádhatóság tett. A bíróság a pontos összeg megállapítását ugyan többségében mellőzi, de mindig feltételezi, hogy csak pénz elfogadásáról lehet szó.

I.

Belső kamerafelvételek

Az eljárás során, már a vádelőkészítési szakban hivatkoztam arra, hogy a záhonyi közúti határátkelőhely területén belül olyan időszakban is folyt az egyes munkaállomásokon törtétek megfigyelése, a törtétekről kép- és hangfelvétel rögzítése, amikor az adott helyszínre titkos információgyűjtésre bírói engedély nem volt.

A Fővárosi Törvényszék Elnöke T.El.347-81-2/2015.TÜK. sz. 2015. augusztus 05-én és T.El.347-104-2/2015.TÜK. sz. 2015. szeptember 10-én kelt igazolása szerint a Budai Központi Kerületi Bíróság 42.BT. 0221/2/2015. szám alatt 2015. április 24-én kelt végzésében engedélyezte 2015. április 27-én 16.00 órától 2015. július 25-én 16.00 óráig a záhonyi közúti határátkelőhely „kilépő irányú 6-os mikrobusz sávban, illetve a kilépő irányú 7-es kamionsávban elhelyezett határátlépőfülkében, mint szolgálati felállítási helyen törtétek” technikai eszközök segítségével történő megfigyelését és rögzítését.

Ezt követően a Budai Központi Kerületi Bíróság a 42.BT. 0221/4/2015. szám alatt 2015. június 22-én kelt végzésében 2015. június 22-én 16.00 órától szintén 2015. július 25-én 16.00 óráig adott újabb engedélyt, engedélyezte a belépő és kilépő irányban az 1,2,3,4,5-ös személygépjármű sávokban, a 6-os mikrobusz sávban, a 7-es kamionsávban elhelyezett határátlépő fülkékben, mint szolgálati felállítási helyeken törtétek technikai eszközök segítségével történő megfigyelését és rögzítését.

Titkos megfigyelésre és rögzítésre kért és kapott engedélyt a Nemzeti Védelmi Szolgálat, így ebben az esetben alapvető a helyszín meghatározottsága is, hiszen könnyen belátható, hogy a megfigyelésre szolgáló technikai eszközök fejlettsége lehetőséget ad nagyobb területek „belátására” is.

Az véleményem szerint kétséget kizáróan megállapítható, hogy aki az engedélyt megfogalmazta, nem a határrendészeti kirendeltségen használatos terminológiát alkalmazta, hiszen határrendészeti kirendeltség szolgálati okmányai szerint az útlevélkezelői szolgálatot ellátó határrendész rendőr szolgálati helye a határátlépés irányával – kilépő, vagy belépő – valamint a sáv számával, vagy különleges rendeltetésével – tehergépkocsi, sehengen busz – megnevezett határátlépésre szolgáló sáv, amelyhez az egyes kezelőfülkékben elhelyezett munkaállomások tartoznak.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság Záhony Határrendészeti Kirendeltsége közúti határátkelőhelyén a kiépített közlekedési sávok között az ott szolgálatot teljesítő személyek munkavégzésének elősegítése okán kezelőfülkék kerültek telepítésre. A határátlépés menetében a határrendész beosztású rendőrök, valamint a vám- és pénzügyőrség munkatársai egyaránt végeznek feladatokat, ennek megfelelően egyes fülkéket a rendőrség, míg másokat a vám- és pénzügyőrség munkatársai használnak.

Az igazolásokban használt „határátlépőfülke” kifejezés nem ad eligazítást arra sem, hogy az engedély a rendőrség, avagy a vám- és pénzügyőrség által használt fülkékre vonatkozik-e.

Valójában azonban az engedélyek a sávszám szerinti kezelőfülkéről szólnak, mintha minden sáv külön fülkével rendelkezne, amit csak úgy lehetséges – nem kiterjesztően – értelmezni, hogy az adott sávhoz tartozó munkaállomásra szolt az engedély. Az engedély szóhasználatával „6-os mikrobusz sávban” lévő fülkében elhelyezett kamera azonban az 5. munkaállomáson szolgálatot teljesítő rendőrt is lefilmezte, anélkül, hogy az „5-ös sávban elhelyezett fülkében” történtek megfigyelésére engedély lett volna. Úgy vélem, ez a probléma feltűnhetett az ügyben eljáró személyeknek is, ezért kezdeményezték utóbb az engedélyezett helyszínek kiterjesztését.

Míndezek alapján fenntartom állásponatom, mely szerint 2015. június 22-én 16.00 óra előtti időszakban a kilépő irányú 6-os és 7-es sávon kívüli, további szolgálati helyek, munkaállomások megfigyelésére engedély nem állt rendelkezésre.

A konkrét problémás helyszín leginkább a kilépő 5. sáv és az ahhoz tartozó 5. sz. munkaállomások, mert a „kilépő irányú 6-os mikrobusz sávban elhelyezett határátlépőfülkében” történtek megfigyelésére hivatott kép és hangrögzítő készülék az ott történeteket is, erre vonatkozó engedély hiányában rögzítette.

A XI. vádpont szerint Ésik Attila XI. r. vádlott 2015. június 20-án 19.30 órától másnap 08.00 óráig teljesített útlevélezési szolgálatot, aki június 21-én 03.56 és 06.37 óra között a kilépő 5. sávon teljesített szolgálatot, ennek keretében az 5/1 munkaállomáson dolgozott.

A XI. vádpont a./-f./ pontjaiban foglalt események időszakában a titkos információgyűjtésre ezen a szolgálati helyen a hatóság bírói engedéllyel nem rendelkezett (Ítélet XI. pont 1/a./-f./ alpontok, 98-99. oldal, 6 rb. üzletszerűen – ebből egy esetben hivatali kötelesség megszegésével – elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásnak büntette.)

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa az első fokú ítéletben kizárólag annyiban reagál az ezzel kapcsolatos védői felvetésekre, hogy az engedélyek a fülkére vonatkoznak, ekként az ott történt minden esemény megfigyelhető és rögzíthető volt (170. old, 1. bekezdés). Ezt a másodfokú ítéletábla annyiban egészítette ki, hogy a nyomozási bírói engedély „a sávban elhelyezett fülkére” vonatkozott, és az „engedély a fülkét nevesítette, mint szolgálati helyet” (70. sorsz. ítélet 57. oldal [180] és [181]).

Ha elfogadható lenne a vádhatóság és az eljáró bíróságok értelmezése, amelynek lényege, hogy az első engedély is a „fülkében történt minden esemény megfigyelésére vonatkozott”, nem lett volna szükség utólag, többi között az „5-ös személygépjármű sávban elhelyezett határátlépő fülkékben, mint szolgálati felállítási helyen” történtek technikai eszközök segítségével történő megfigyelésének és rögzítésének engedélyezését kérni.

Már a nyomozás során is állította Kosztyu Lajos IX. r. vádlott, hogy egyes felvételeken nem az ő személye látható. A vád abban az esetben, ha a személy a felvételen nem felismerhető, a szolgálatvezénnyel és a HER rendszerben szereplő, bejelentkezett felhasználó névvel azonosította az adott vádlottat.

Ezzel kapcsolatban a IX. r. vádlott arra hivatkozott, hogy felhasználónevével más is dolgozhatott, ha és amennyiben rövid időre úgy hagyta el a fülkét, hogy nem jelentkezett ki. Ez, bár szabálytalan, de elképzelhető. Ezért álláspontom szerint, a képről fel nem ismerhető vádlottak esetén az elkövetés pusztán a szolgálati okmányok alapján nem bizonyítható kétséget kizáróan. (augusztus 9. IX/2/a. és október 18. IX/3/a. tényállások)

2.

Külső kamerafelvételek

Az első fokú eljárásban több védő kifogásolta a NAV által készített külső kamerafelvételek felhasználását. A védői aggályokat a törvényszék katonai tanácsa a „nyilvánvalóan megalapozatlan” kategóriába sorolta.

Azonban csak annyiban érvelt a felhasználás legális volta mellett, hogy a feljelentésekből kitűnik, az RSZVSZ intézkedett a külső kamerafelvételek beszerzésére, az archivált felvételek beszerzése pedig később is sorra kerülhetett (ítélet 171. old.). A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa másodfokú határozata szintén nem látta aggályosnak a felvételek felhasználását. E körben azt rögzítette, hogy a nyomozati iratok szerint a külső és belső kamerafelvételek tartalmának egybevetéséről készült jelentések kivétel nélkül 2016. október 7. napján keltezettek, ezért nyilvánvalóan a külső kamerafelvételek beszerzése után készültek (70. sorsz. ítélet 57. oldal [182]).

Az eljáró bíróságoknak álláspontom szerint vizsgálnia kellett volna a felvételt készítés és rögzítés jogalapját, a jogszabályban szabályozott felhasználási területeket, a célhoz kötöttséget.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által a határátkelőhelyeken telepített kamerák, biztonsági térfigyelő rendszer működését a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXXVI. tv. 6.§. (2)-(3) bekezdése, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Elnöke által kiadott 2125/2014. sz. Szabályzat rendezte.

A Szabályzat 30. pontja szerint a térfigyelő rendszer által közvetített, rögzített adatok archiválását és a 30 napon túl tárolt tartalom törlését a rendszer automatikusan végzi. A 32. pont kimondja, a rögzített adatok vonatkozásában a felhasználási területet és a célokat a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXXVI tv. 6.§. (2) bekezdése tartalmazza, amely szerint:

„A vámhatóság a vámhatósági intézkedés során az érintett személyről, a környezetről, illetve a vámhatósági intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról kép- és hangfelvételt készíthet. A vámhatóság által készített kép- és hangfelvétel, illetve az abban szereplő személyes adat az esemény helyszínén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt kezdeményezett eljárás, illetve a vámhatóság hatáskörébe tartozó közigazgatási hatósági eljárás során vagy az érintett jogainak gyakorlása céljából használható fel.”

A jogszabály szövegéből egyértelmű, hogy a kép- és hangrögzítés célja a vámhatósági intézkedés körülményeinek dokumentálása.

Jelen esetben azonban a rendőrség határrendészeti tevékenységének vizsgálata, határrendészek eselekményei kapcsán kerül sor a felvételek vádhatóság általi felhasználására, amely álláspontom szerint célhoz kötöttség általános elvének sérelmével jár.

A 6.§. (3) bekezdés kimondta, „ha a kép- vagy hangfelvételen rögzített eselekmény miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás nem indul, a kép- és hangfelvételt legkésőbb a rögzített eselekmény időpontjától számított harminc nap elteltével törölni kell”.

A törvényi felhatalmazás szerint tehát a Nemzeti Védelmi Szolgálat által végzett titkos információgyűjtés nem adott jogalapot a készült felvételek 30 napon túli archiválására, erre a büntetőeljárás megindítására és lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészségnek lett volna jogosultsága, lévén, a büntetőeljárás megindítását az ügyészi nyomozás elrendelés jelentette.

További bizonytalanság, hogy az ellentétes adatok állnak rendelkezésre arra, hogy archivált felvételeket ki és mikor archiválta, és azok miként jutottak az ügyészség birtokába.

A külső felvételekkel kapcsolatban a nyomozati íratban egyedül arra van adat, hogy a NAV a Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályát 2016. március 17-én tájékoztatta arról, hogy megküldi a külső felvételeket. Ebből értelemszerűen következik, hogy azok bekérésére ehhez az időponthoz képest rövid idővel korábban, tehát a feljelentésbeli eselekmények után jóval több, mint 30 nap után, kerülhetett sor.

Ez a NAV tájékoztatás tartalmazza ugyan, hogy 2015. augusztus 18-án a Nemzeti Védelmi Szolgálat megkeresése alapján történt az archiválás (mely időpont jó pár eselekmény esetében szintén 30 napon túli). Korábban kifejtett álláspontom szerint a Nemzeti Védelmi Szolgálat azonban nem rendelkezett ilyen joggal.

Az sem tisztázható ebből az iratból, hogy konkrétan milyen időszakokra nézve került sor az archiválásra. A levélből ugyan kitűnik, hogy mindössze négy időpont (2015.07.26.-27., 2015.08.02.-03., 2015.08.09.-10., 2015.08.16.-17.) vonatkozásában került sor a külső felvételek megküldésére. Ez viszont felveti teljes joggal azt, hogy 2015. augusztus 18-án a Nemzeti Védelmi Szolgálat még nem is tudhatta, hogy milyen időpontokra kell adatokat szolgáltatni, tehát az archiválás törvénysértő módon teljes körű lehetett. A NAV hivatkozott 2016. március 17. napján kelt átirata szerint, tehát csak a fenti négy időintervallumban készített felvétel került archiválásra és megküldésre. A nyomozati irat alapján érthetetlen, hogy szinte minden vádlottnál hogyan kerülhettek még is felhasználásra külső kamerafelvételek a négy, fentiekben kívül eső időpontokban is. Jelen panasszal érintett védenceim esetében minden a következőképpen alakul: Kosztyu Lajos IX. r. vádlottnál 2015. 06. 28-29. és 08. 09., Ésik Attila XI. r. vádlottnál 2015. 06. 20-21., napján történt eseményeknél hivatkozik a vád külső felvételekre.

A Nemzetvédelmi Szakszolgálat feljelentései tartalmaznak olyan adatot, hogy „szolgálatunk jelen idejig” intézkedett a bírói igazolás beszerzésére, a külső kamera felvételek ... adatainak beszerzésére” amelyre nyilvánvalóan nem került sor, amelyet teljes mértékben bizonyít a már hivatkozott a NAV Központi Irányítás Biztonsági Főosztály részéről dr. Baracsi Attila főosztályvezetőnek [REDACTED] alezredes katonai ügyész úrhoz 2016. március 17-én

rott levele, amelyből kitűnik, hogy mindössze 4 időpontban, összesen 8 napra kértek archiválást, egyebekben pedig nem.

A levél az alábbiakat is tartalmazza: „Tájékoztatom továbbá, hogy a terfigyelo kamerarendszer által tárolt log-fájlok egyértelműen mutatják, hogy a fentiekben kívül más időszakokra kiterjedően senki, egyik munkaállomáson sem archivált felvételt, ezért nyilván téves az a leveleben hivatkozott NVSZ és a NAV munkatársai szóbeli egyeztetése során allitolagosan elhangzott hiányzó felvételek „véletlen” törlésére vonatkozó informacio is.”

A katonai ügyész már a vedobeszedekek egy részének elhangzása után csatolt a törvényszéknek a külső kamerafelvételek beszerzésével kapcsolatos iratokat. Nem lehet azonban egyet érteni a törvényszék azon allasponjtaval, hogy erre nem is volt szükség (telet 171. old. utolsó elotti bekezdés), ugyanis a védelem részére még a bizonyitási eljaras menetében indokolt lett volna ezen iratokat ismertetni.

Mindezek alapján állásponantom szerint a külső kamera felvételek igazolhatóan torvenyos archiválására nem került sor, azok bizonyitekkent történt felhasználása a célhoz kötöttség sérelmével is járt, ezért az akkor hatályos Be. 78. . (4) bekezdése alapján törvénysértő volt.

III.

Egyéb eljárási szabálysértések

A védelemhez fűződő jog az alkotmányos büntető eljaras egyik olyan alapelve, amely a büntető eljaras valamennyi szakaszában számtalan külön reszletszabalyban érhető tetten (8/2013. (III.1.) AB. határozat). A védelemhez való jog a büntető eljaras alá vont személy azon jogaiban illetve a hatóságok azon kotelesztetsegeiben realizálódik, amelyek biztositjak, hogy a vele szemben revenyesitett büntetőjogi igenyt megismerje, arról allasponjtat kifejtthesse, az igennyel szembeni érveit felhozhasssa, a hatóságok tevekenysegevel kapcsolatos észrevételeit és inditvanyait előterjeszthesse.

A védelemhez való jog alkotmányos megitélése csakis a terhelt és a védő jogainak egyuttes szemlélete alapján lehetséges. Az Alkotmanybirosag következetes gyakorlatában a jogállami büntető eljaras korlátozhatatlan minősége az eljaras tisztessége, amelynek egyik eleme az a követelmény, hogy a terhelt védelemhez való joga hatékonyan revenyesuljon. (17/2005. (IV.28.) AB. határozat). Mindezek a követelmények egyértelműen kapcsolódnak az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott védelemhez való joghoz is.

Az Alkotmanybirosag előbbiekben idézett 8/2013. (III.1.) AB. határozata hivatkozik Alkotmanybirosag a 61/2011. (VII.13.) AB. határozatára, amely elvi jelentősséggel mondta ki, hogy az egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetkozi szerződés. (például a Polgári s Politikai Jogok Egyezségi Okmanya és az EJE). Ezekben az esetekben az Alkotmanybirosag által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetkozi, elsődlegesen az Emberi Jogok Európai Birosaga által kimunkált jogvédelem szintje. (legutóbb: 32/2012. (VII.4.) AB. határozat).

1.

Másolatok

Az ügyben a nyomozást folytató ügyészség nem biztosította a nyomozás végeztével a korábban megszokott gyakorlat szerinti, és a törvényes előírásoknak megfelelően az iratismertetést.

Egy, az ügyészség belátása szerint összeállított – mindenkire vonatkozó – „törzsanyag” megismerésére, valamint az egyes vádlottak személyére vonatkoztatott „személyes dosszié” megismerésére nyílt lehetőség. Ezzel az ügyészség a korábbi eljárási törvény sértetti irat megismerési jogánál ismert „rá vonatkozó irat” fogalmát alkalmazta, a nyomozati irat terjedelmére és arra való hivatkozással, hogy az adott terhelttel szembeni vádemelés alapját képező iratok megismerését kell biztosítani.

A belső felvételekről adott ki DVD adathordozón másolatot az ügyészség, azonban sem a nyomozati iratból, sem a kiadott felvételből nem lehetett azt megállapítani, hogy a felvételt rögzítő eszközt ki, mikor helyezte el, a rögzítő eszköz mely időtartamban és mely helyszínen működött, erről telepítési jegyzőkönyv nem készült, vagy legalább is, a védelem ilyen iratról másolatot nem kapott.

A már említett külső felvételek nem álltak a védelem rendelkezésére, ezekről az ügyészség másolatot nem adott. A felvételek olyan terjedelmű informatikai bázison voltak elhelyezve, hogy a tárgyalóteremben is csak külön informatikus segítségével lehetett azokat megismerhető állapotba hozni. A terhelték és a védelem számára a megismerés egyetlen lehetősége a tárgyalótermi megtekintés volt.

Az Alkotmánybíróság 6/1998. (III.1.) AB határozatában fejtette ki – összhangban az EJEE 6. cikk 3. b. pontjával – „a bűncselekménnyel vádolt minden személynek feltétlen joga van, hogy megfelelő idővel és lehetőséggel rendelkezék védelme előkészítésére. E lehetőségek magukban foglalják az iratok tartalmának megismeréséhez való jogot, valamint a pusztán megismerésen túl az irat „birtoklását” is.

A hatékonyság igénye tehát megköveteli, hogy a terhelt és védője ne csak a bíróságon tanulmányozhassa a keletkezett iratokat, hanem azokról kizárólagos használatra szolgáló másolatot kapjon, és azt magával vihesse”.

2.

Vádmódosítás

Az EJEE 6. cikk (3) bekezdés a-b./ pontjai szerint a terheltnek az eljárás során mindvégig lehetőséget kell biztosítani arra, hogy védekezése előkészítéséhez megfelelő időben megismerje a megalapozott gyanú tárgyát, tényállást és minősítést, az esetleges vádmódosítást, illetve figyelmeztessék a vádtól eltérő minősítés lehetőségére is. Ennek az elvnek felelt meg az EJEB döntésében (Dallos Magyarország elleni ügye 29082/95), amikor kimondta, a kérelmező teljes körű és részletes tájékoztatása a lehetséges jogi minősítésről alapvető fontosságú előfeltétel az eljárás tisztességes voltának biztosításához.

A vádhatóság a bizonyítási eljárás előre haladása során többször módosította a vádirati tényállást, ami azt eredményezte hogy az ügyészség az eljárás végén egységes szerkezetbe foglalta a módosításait és a 135 oldalas vádiratot 2019. június 05-én e-mailen küldte meg a Fővárosi Törvényszéknek, ahonnan még ugyanaznap ugyancsak e-mailen továbbították a védőknek, azzal a jelzéssel, hogy a következő tárgyaláson, 2019. június 12-én majd papír alapon is kiosztásra kerül. Ezen a tárgyaláson már a vádbeszéd elhangzott, így egy ilyen terjedelmű ügyben a védők és a vádlottak részére mindössze három munkanap áll rendelkezésre a módosított vádból adódó konzultációk és a felkészülés feladatainak ellátására.

Ez a vádmódosítás tartalmazta több vádlottnál a bünszövetségben elkövetést, amely korábban, a már közel 4 éve folyó eljárásban soha nem került megfogalmazásra. Ennek eredményeképp a bíróság előtti eljárás végén, Ésik Attila XI. r. vádlott védencem a vádban társas elkövetésbe került a XI/2/a./ vádpontban [REDACTED] XXXV. r. vádlottal, akire vonatkozó iratanyagot a fentiekben kifejtettek szerint, korábban a XI. r. vádlott védőjeként nem kaptam, sem „törzsanyag” sem a XI. r. „személyi dossziéja” keretei között.

A védelem jogai emiatt álláspontom szerint egyértelműen sérültek, hisz az egész eljárás során a bünszövetség tekintetében nem volt védekezés, mert az alapvetően magára a vesztegetésre és értelemszerűen a kötelességszegés meglétére, illetve hiányára irányult.

Amint arra már korábban utaltam, a katonai ügyész a védőbeszéd egy részének elhangzása után csatolt be iratokat, melyek tartalmával igyekezett a külső kamerafelvételek beszerzésének és felhasználásának legalitását igazolni. Ezen iratok csatolását követően a törvényszék a bizonyítást ismételtelen nem nyitotta meg, az iratokat nem ismertette, azok tartalmával az ítélet sem foglalkozik mindössze annyit rögzített a bíróság, hogy megítélése szerint az iratok csatolása szükségtelen volt.

3.

Indokolási kötelezettség

Kosztyu Lajos IX. r. vádlott, egyes vádpontoknál úgy szerepel, hogy areról nem felismerhető, az eljárás menetében hivatkozott arra, hogy hogy egyes felvételeken nem az ő személye látható.

A IX. r. vádlott arra hivatkozott, hogy az adott időpontban a munkaállomáson a felhasználónevével más is dolgozhatott, ha és amennyiben rövid időre úgy hagyta el a fülkét, hogy nem jelentkezett ki. Ez, bár szabálytalan, de elképzelhető (augusztus 9. IX/2/a. és október 18. IX/3/a. tényállások). Az eljáró bíróságok ezt a védekezést nem fogadták el, az ítéletek azonban erre vonatkozó indokolást nem tartalmaznak, a IX. r. vádlott tagadásával szemben miben látja a bíróság bizonyítottnak azt, hogy a fel nem ismerhető személy a IX. r. vádlott.

Kosztyu Lajos IX. r. vádlott terhére a módosított vád nem rótt bünszövetséget, mint minősítő körülményt, a törvényszék azonban mégis 2 esetben bünszövetséget, 2 esetben bünszövetségben társtettesi elkövetést állapított meg. Mindehhez kizárólag annyi indokolás tartozik, hogy a IX/1/c tényállásnál a IX. r. vádlott [REDACTED] XXII. r. vádlottal együtt vett részt az alkudozásban, a pénz elfogadásában.

Ezen túl a IX/1/a. pontban is szerepel a XXII. r. vádlott, mint aki jelen volt pénz elfogadásakor, továbbá a IX/1/g. tényállásnál is szerepel a XXII. r. vádlott, mint „alkudozó”, valamint a IX/3/a tényállásban említve van [REDACTED] XXV. r. vádlott, mint aki pénzt vesz át a IX. r. vádlottól.

Azonban a törvényszék ezen tényállásrészekre részletes indokolást nem adott, miért vetette el a vádlott védekezését, illetve az arra alapított jogi érvelést, hogy a pénz kollégától való átvétele befejezett vesztegetést követően csak büntetlen utóeselekmény.

Ésik Attila XI. r. vádlott terhére megállapított eselekmények közül 6 rb. eselekmény 2015. június 21-én történt. A XI/1/a-f. tényállási pontokban szereplő eselekmények idején, 2015. június 21-én 03:56 óra és 06:18 óra között a XI. r. vádlott az 5. sávon, és az ahhoz tartozó 5/1 munkaállomáson dolgozott, melynek titkos megfigyeléséhez, amint arra már utaltam, állásponatom szerint nem volt bírói engedély.

A XI. r. vádlott esetében a XI/4/b. vádpontra semmiféle bizonyítás nem folyt, itt mindössze az állapítható meg tényként, hogy az ügyészségi akció során motozás alkalmával 950 EUR értékű bankjegyet találtak az alsónadrágjában. Bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy ennek az összegnek mi az eredete, a vádhatóság nem tárt a törvényszék elé, ezért továbbra is az állásponatom hogy erre a vádpontra vonatkozóan legfeljebb az alapos gyanú áll fenn. A törvényszék e körben adott indokolása az általánosságok szintjén maradt.

A módosított vád szerint a XI/2/a. vádpont minősítése bünszövetségi elkövetés, pusztán azon az alapon, hogy a XI. r. vádlott pénzt adott át az ügyeletesnek, [REDACTED] XXXV. r. vádlottnak. Állásponatom szerint ez a bünszövetségi minősítést önmagában nem alapozza meg.

IV.

Anyagi jogszabály téves alkalmazása

A vesztegetés büncselekménye már az előny kérésével, illetve magával az elfogadás tényével befejezetté válik. Jelen ügyben több esetben került sor további, akár több rendbeli büncselekmény megállapítására, olyan esetben, amikor a szolgálatban lévő vádlott nem közvetlenül az utastól, annak útleveléből jut pénzhez, hanem különböző helyen és módon egyik vádlott ad át pénzt a másik vádlottnak.

Ebben szituációban az, aki adta a pénzt, amennyiben az vesztegetésből származott, már elfogadta az előnyt, tehát maga a vesztegetés mint büncselekmény befejeződött.

A büncselekményből származó pénz továbbadása már csak valamilyen bűnkapcsolati magatartásként lehetne értékelhető. Felmerülhet az orgazdaság, azonban a vesztegetés nem szerepel az orgazdaságot megvalósító büncselekmények felsorolása között. Szóba jöhetne esetleg a bűnpártolás megvalósulásának a vizsgálata is, azonban a vádnak és az ítéletnek egyaránt az a koncepciója, hogy valamennyi vádlott tudott arról, hogy a társaival együtt milyen eselekményeket követnek el, így értelemszerű, hogy a bűnpártolás megállapítására sem kerülhet sor, még az ún. tárgyi bűnpártolás sem állapítható meg, mert nem került bizonyításra, hogy a eselekményt a pénzt elfogadó személy érdekében követték el. Az eltérő tényállási elemek miatt a pénzmosás megállapítása se jöhet szóba.

Azokat az eseteket tehát, ahol valamely vádlott a társától vesz át pénzt vagy az események során elővesz pénzköteget és ahhoz hozzáteszi az éppen akkor elfogadott pénzt, nem valósíthatnak meg újabb bűncselekményt, hanem az ilyen magatartás büntetlen utóselekménynek tekintendő.

Csatolva: 2 db meghatalmazás
2 db adatkezelési nyilatkozat

Debrecen, 2021. február 2.

Tisztelettel:

Dr. Ludmán Zsolt ügyvéd
4026 Debrecen, Debreceni út
HÁZI 407 1216
Adószám: 15303092-01-003
OTP Bank számla: 117 000010300010
Tel: +36 76 51 41 07 14

*dr. Ludmán Zsolt ügyvéd
Kosztyu Lajos volt r. tzs. IX. r.,
Ésik Attila volt c. r. ftörm. XI. r. terheltek védőjeként*